

Ten dělá to a ten zas tohle

Průmysl první československé republiky

ZJEDNODUŠENÁ
VERZE (OMJ)

HURÁ DO
PRÁCE

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

multikulturní
centrum
praha

České země byly součástí Rakouska-Uherska.

Na tomto území byl **největší průmysl**.

Když vznikla první československá republika, stal se její součástí.

Průmysl na území českých zemí tvořilo **mnoho odvětví**.

Která odvětví to byla a kde?

Rozdělte se do skupin po pěti.

Podívejte se na mapu. Mapa ukazuje průmyslová odvětví, která byla v první československé republice.

Pojmenujte jednotlivá průmyslová odvětví a napište, ve které části republiky se nacházela. (např. střední Čechy, severní Morava).

Na úkol máte 10 minut.

Výsledky budete prezentovat.

Mapa

Ten dělá to a ten zas tohle
Zjednodušená verze (OMJ)

Zůstaňte ve stejných skupinách.

Podívejte se na seznam československých firem a jejich reklamy. Ke každé reklamě přiřad'te místo, kde sídlila (číslo na mapě).

Napište také, v jaké části Československé republiky se firmy nacházely.

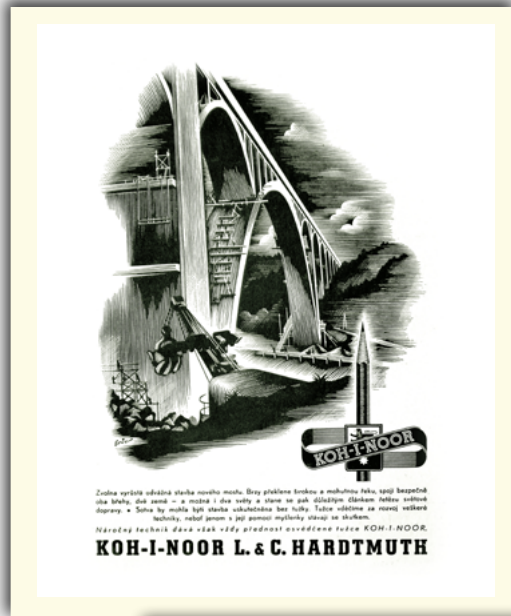
Můžete používat internet.

Na úkol máte 15 minut.

Reklamy 1

MAPA

Ten dělá to a ten zas tohle
Zjednodušená verze (OMJ)

Číslo na mapě

Geografická oblast

Číslo na mapě

Geografická oblast

Číslo na mapě

Geografická oblast

Číslo na mapě

Geografická oblast

Reklamy 2

MAPA

Ten dělá to a ten zas tohle
Zjednodušená verze (OMJ)

Brüder Stiassni
Filzfabrik
BRÜNN
erzeugt sämtliche Arten von
Stückfilzen und technischen
Filzen.

Číslo na mapě

Geografická oblast

Číslo na mapě

Geografická oblast

„Epiag“, první český průmysl porcelánu akc. spol.,
Pirkenhammer u Karlových Varů.

Číslo na mapě

Geografická oblast

Číslo na mapě

Geografická oblast

**VÍTKOVICKÉ
HORNÍ A HUTNÍ TĚŽÍŘSTVO**

SUROVÉ ŽELEZO, OCELOVÉ BLOKY, VALCOVÁNÉ VÝROBKY, OCELOVÁ LITINA, VÝKOVKY, CULOVÝ ŽELEZA, PARNÍ KOTLE, JEMNÍKY NA VODU (LH PETROLEJ) ATO, PLYNOJEMKY, EKONOMISERY, PŘYBĚHLE ROVRANÍ, ŽELEZNÉ MOSTY A KONSTRUKCE PRO VYSOKÉ STAVBY.		ROURKY Z OCELE K PLYNOVODNÍM A SVAŘKOVANÉ ŽELEZA SVAŘENÉ A KOVANÉ PLECHOVÉ VÝROBKY, POTRÁBY PRO ŽELEZNICE, MATERIÁL PRO STAVBU LOCI, VALEČNÍ PRŮVLAČKY, OPLVŇNÁ ZARÍZENÍ DŮLNÍ A HUTNÍ, ZARÍZENÍ PRO KOVÁNÍ, PLYNAROVY, ŠAMPOVÉ ŽEBŘÍ.

**VE VÍTKOVICÍCH
-MORAVA - ČESKOSLOVENSKO-**

PRODEJNÍ KANCELÁŘ: PRAHA II, OLŠOVSKÁ UL.ČÍS.3.	ÚSTŘEDNÍ ŘEDITELSTVÍ, ÚSTŘEDNÍ PRODEJNÍ KANCELÁŘ VÍTKOVICE, MORAVA, ČSR.	KANCELÁŘ VE VÍDNĚ: VIDENMIL, FRUDOR SCHNITZ PLATZ, 5.

**JIRÍ SCHICHT AKC. SPOL.
ÚSTÍ n. L.**

Založeno roku 1848. Akciový kapitál 154,000.000 Kč

VÝROBKY:

Mýdla pro domácnost, textilní a toaletní, prací prášek,
svíčky, rostlinný a pokrmový tuk, margarín, ovocné šťávy,
čističí prostředky, stearin, olein, glycerin, vodní sklo, olej
z palmových jader, olej lněný, olej kokosový, fermež, při-
lnavý tuk, pokrutiny

Reklamy 3

MAPA

Ten dělá to a ten zas tohle
Zjednodušená verze (OMJ)

Číslo na mapě

Geografická oblast

Číslo na mapě

Geografická oblast

Číslo na mapě

Geografická oblast

Číslo na mapě

Geografická oblast

V. Kohlert a synové, továrna na hudební nástroje v Kraslicích.

ZASTOUPENÍ:
V New Yorku, Londně, Berlíně, Hamburku,
Vratislavi, Carvihu, Göttingu, Řevně, Hainbachu, Buenos
Airesu, Rio de Janeiro, v Spíně, Bělově, Charkově.

Firma byla založena v roce 1840 a v průběhu let získala si světovou slávu. Všechny nástroje jsou vyráběny v Kraslicích. Firma je zastoupena v mnoha městech po celém světě. Všechny nástroje jsou vyráběny v Kraslicích. Firma je zastoupena v mnoha městech po celém světě.

U nejznámějších světových hudebních nástrojů. V. Kohlert a synové jsou dodávatelem nejlepších nástrojů. Všechny nástroje jsou vyráběny v Kraslicích. Firma je zastoupena v mnoha městech po celém světě.

Loděnice Škodových závodů v Komárně.

Je všeobecně známo, že Škodovy závody Bělidřevnických lodí, po nichž vznikla domácí po-
dlouhá léta vyráběly těžké odličky i výkopy pro
všechny potřebné součásti námořních lodí,
jako: vřaznice, kormidla, ložní šrouby, kotvy, no-
sice, hřídele, záložné hřídele, ložní stroje atd.
a dodávaly je do celého světa (na př. v rusko-
japonské válce byly obě vřazkové lodě »Carevič«
i »Mikado« vyzbrojeny ocelolitinovými součást-
mi z plzeňských dílen). Hned po převážení po-
řídil Škodovy závody do svého programu i stavbu
řivnických lodí, po nichž vznikla domácí po-
ptávka. Za tím účelem převzaly r. 1923 loděnice
v Komárně a pustily se do výroby nejen dosahů-
cích všeobecných a bagrových lodí, nýbrž i do stav-
by parníků a osobních i nákladních lodí s Dies-
lovými motory. Tak byl na př. dodán minister-
stvu veřejných prací kolesový parník »Bratisla-
va«, který vzbudil svou originalitou i zájem od-
borné veřejnosti. Čs. akce plavební společnosti v Bra-
tislavě byly dodány dvoušroubové nákladní lodě

Reklamy 4

MAPA

Ten dělá to a ten zas tohle
Zjednodušená verze (OMJ)

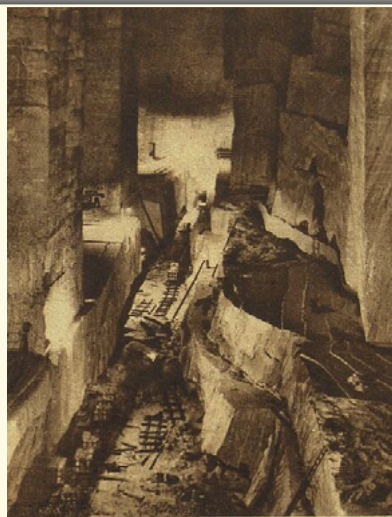
Číslo na mapě

Geografická oblast

Číslo na mapě

Geografická oblast

Statinšké Dolů.

Číslo na mapě

Geografická oblast

Hospodářské potřeby Slovenska. Projev ministra financí dra Engliše. — Železnice Handlová-Horná Štubňa. Mincovna v Kremnici zůstane.

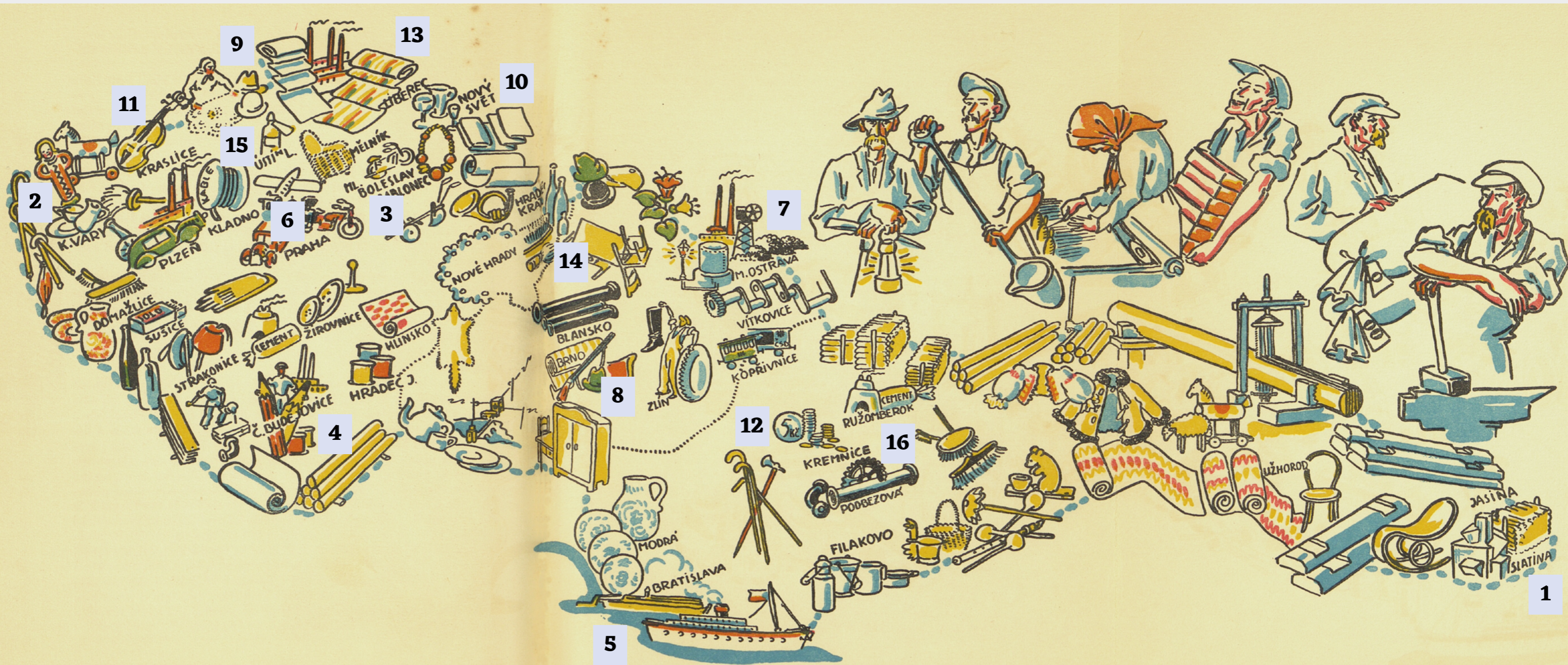
ol - Bratislava 21. srpna. Ministr financí dr. Engliš, který zastupuje československou vládu při otevření letošního sedmého dunajského veletrhu v Bratislavě, učinil dnes o hospodářských otázkách Slovenska toto prohlášení:
Železnice Handlová-Horná Štubňa bude se slávit již příští rok. Do rozpočtu na rok 1928 bylo zařazeno na to osm milionů Kč.
Pokud jde o úpravu silnic na Slovensku, bude náklad na ni hrazen z tak zvaného silničního fondu. Rozdělení této částky mohlo by se díti podle zemí, takže část z tohoto fondu by se přidělila země české, moravské, slovenské a podkarpatské. Mohl by se vzít za základ také klíč podle počtu vozidel, automobilů a jiných dopravních prostředků nebo podle délky silnic. Přes to však bude nejlépe, když z tohoto fondu bude

se přidělovat částka především podle potřeby a potřeba bude právě nejlepším měřítkem a vodítkem toho, kde a kolik se na úpravu spotřebuje.
V otázce zřízení nové mincovny v Praze je ministr dr. Engliš toho názoru, že mincovna nemá být otázkou hospodářskou, nýbrž především otázkou kulturní a technickou a tak je tomu i nyní, když vláda kromě mincovny v Kremnici zřizuje novou mincovnu v Praze. Ani na jeden stroj kremnické mincovny se nesáhne a také ani jediný dělník v Kremnici po zřízení mincovny v Praze nebude zbačen výdělkem a chleba. Slovenské státní kolena nás nemají vůbec mincoveni. Budeme zosobňovat mincovny a rážbou minci všechyň bylo státní. Za to, co mincovna v Kremnici bude především mincovnou strojovou, bude v Praze zřízena mincovna metalurgická.

Číslo na mapě

Geografická oblast

Mapa

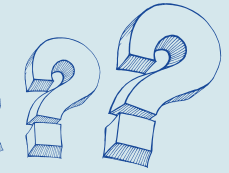

REKLAMY 1

REKLAMY 3

REKLAMY 2

REKLAMY 4

Zamyslete se

Ten dělá to a ten zas tohle
Zjednodušená verze (OMJ)

1. Měli jste všechny reklamy správně?
2. Znali jste všechna průmyslová odvětví?
3. U následujících firem napište, jestli existují i dnes: Škoda Auto, KOH-I-NOOR, Horní a hutní těžířstvo Vítkovice, Aero.
4. Znáte nějakou firmu z vaší země, která existovala i na začátku 20. století? Existuje i dnes?

Podívejte se na mapy a odpovězte na otázky.

Ten dělá to a ten zas tohle
Zjednodušená verze (OMJ)

MAPY

1. Ve které části republiky bylo nejvíce průmyslu?

- A) Podkarpatská Rus
- B) Slovensko
- C) České země, hlavně pohraničí

2. Tam, kde bylo hodně průmyslových továren, bydlela:

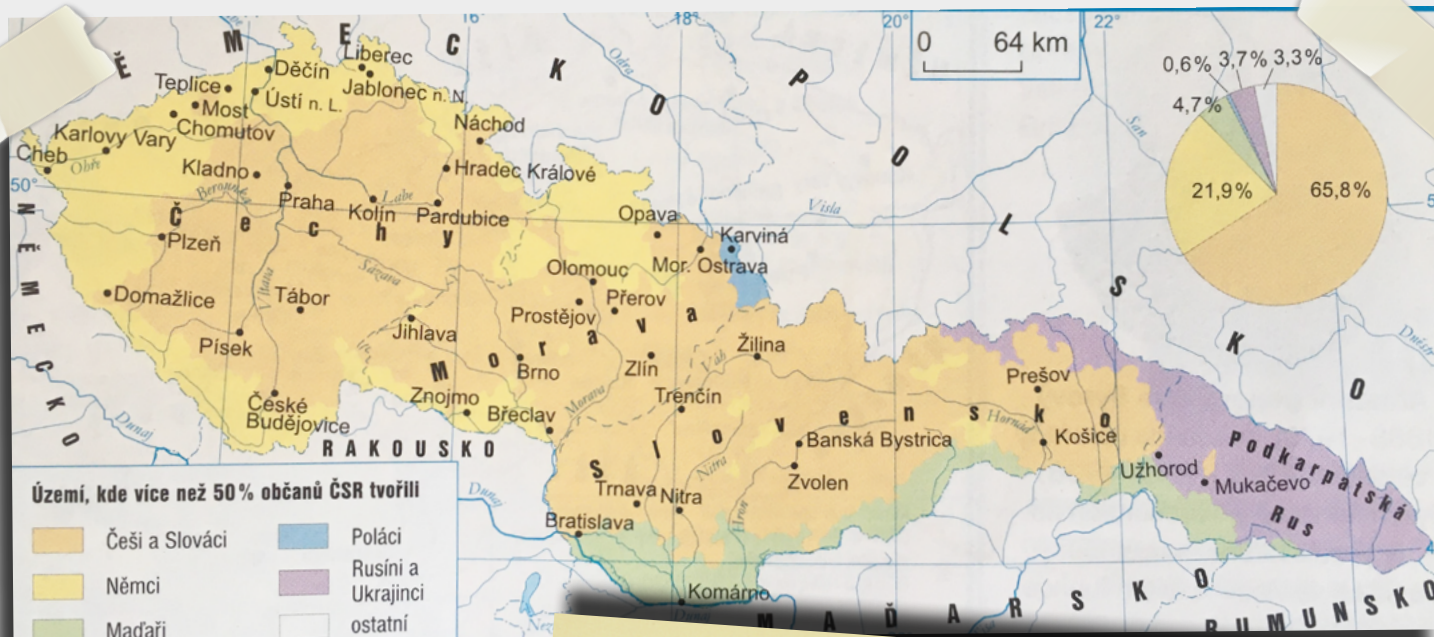
- A) německá menšina
- B) maďarská menšina
- C) polská menšina

3. Bylo všude stejně průmyslu?

- A) Ano
- B) Ne

MAPY

Ten dělá to a ten zas tohle
Zjednodušená verze (OMJ)

Konec hodiny

Ten dělá to a ten zas tohle
Zjednodušená verze (OMJ)

Test

Líbila se ti hodina?

Test

Ten dělá to a ten zas tohle
Zjednodušená verze (OMJ)

1. Označte firmy, které existovaly v Československé republice (je možné víc správných odpovědí).

A) Baťa **B)** Fax Copy **C)** Ford **D)** Aero **E)** KOH-I-NOOR

2. Označte průmyslová odvětví, která byla typická pro severní Čechy (je možné víc správných odpovědí).

A) Sklářský průmysl

B) Potravinářský průmysl

C) Strojírenský průmysl

D) Farmaceutický průmysl

E) Textilní průmysl

Zdroje

Ten dělá to a ten zas tohle
Zjednodušená verze (OMJ)

1. Továrna Lomnice nad Popelkou. Zdroj: www.lomnickastezka.cz. Online: <https://lomnickastezka.cz/deset-zastaveni/9-zivnosti-a-prumysl/>
2. Zdroj: Novák, Jan. Nejkrásnější země. Kniha mládeže o Československu. Praha: Gustav Voleský, 1938, str. 65.–66.

Reklamy

1. Aero (Světozor. č. 32, roč. 32, datum vydání: 9.6.1932. str. 290. Praha: J. Otto.)
2. Karlovarský porcelán (Lidové noviny, 1914. r. 35 a Hospodářská politika čs. průmyslu v letech 1918–1938. V Praze: Propagační oddělení Noviny, 1938. Přílohy.)
3. Škoda (Světozor 1930. ročník 30. číslo 23. 13. 03. 1930. Titulní strana.)
4. Koh-i-Noor (Archiv Koh i Noor, www.koh-i-noor.cz)
5. Vítkovice (Lidové noviny, rok 1925.)
6. Bratři Stiassni (Adresář Protektorátu Čechy a Morava pro průmysl, živnosti, obchod a zemědělství. Praha: Rudolf Mosse, 1939. str. 2158.)
7. Samety Frohlich (Národní listy, 12. 2. 1928)
8. Harrachov, Nový svět, Sklárna (Eva, časopis moderní ženy. roč. 9. č. 22. 15.10.1937. str. 27.)
9. V. Kohlerta synové, Kraslice (Národní listy. 12. 2. 1928.)
10. Liebieg a Co. (Národní listy. 12. 2. 1928.)
11. Kartáče, Jablonné nad Ostravicí (Našinec. č. 165, roč. 54, datum vydání 21. 7. 1918. str. 4.)
12. Schicht, Ústí (Hospodářská politika čs. průmyslu v letech 1918–1938. V Praze: Propagační oddělení Noviny, 1938. Přílohy.)
13. Podbrezová (Lidové noviny, 1940, r. 48, č. 237.)
14. Mincovna Kremnica (Lidové noviny. 1927. roč. 35. č. 421.)
15. Loděnice, Bratislava (Venkov. 4. 4. 1926. str. 7.)
16. Slatinské solné doly (Letem světem. č. 38, roč. 9. vydáno 2. 7. 1935. Praha: A. Neubert. str. 16.)